

Wetenschap in de praktijk: Vragen, uitdagingen en kansen

CIROC 10 april 2026

Dr. Edwin Kruisbergen

Aanpak georganiseerde criminaliteit

- › Is die aanpak *evidence informed*?
- › Waarom is kennis belangrijk?
 - Weten waar je het over hebt!
 - Echter.... Democratie ≠ technocratie
 - Bovendien: Beschikbare kennis leidt zelden naar één beleidsalternatief

Aanpak/beleid georganiseerde criminaliteit

- **Sr-aanpak:** kroongetuigen, international, verbod stoffen
 - **Financiële aanpak:** spoedbevriezing, verbod contante betalingen
 - **Bestuurlijke aanpak**
 - **Maatschappelijke weerbaarheid:** PmG, mainport, corruptie
- **Beleid:** planmatige opbouw of organische groei?

Onderzoek naar georganiseerde criminaliteit

- › WODC: Monitor GC, NRA,
- › SKC: Dreigingsbeeld, Landenstudies, Themastudies
- › Politie: Fenomeenbeelden,
- NWO: EPIC, FIDBID, SCRIPT, FORT-PORT, Priceless
- Onderzoeken binnen Politie en Wetenschap
- TNO
- › Nationale DrugsMonitor
- › Rapporten LIEC/RIEC's
- › (veel) meer bij o.a. Uni's, HBO, onderzoeksbureaus, CBS.....

30 Jaar na Van Traa → wat weten we (niet) over georganiseerde criminaliteit ?

- > Veel meer aandacht van politiek, pers, wetenschap, populaire cultuur
- > Veel bekend over
 - Wie: daders, netwerken
 - Wat: delicten
 - Hoe: modus operandi, rol omgeving
 - **Veel continuïteit in aard, werkwijze georganiseerde criminaliteit**
- > Weinig bekend over
 - Geld: verdiensten, verdeling, besteding, witwassen
 - “Effecten” van en interactie met aanpak

Aanpak georganiseerde criminaliteit

> Doorwerking van onderzoek in beleid

- > Nederland heeft goede kennisinfrastructuur
- > Onderzoek concurreert met andere factoren: incidenten, overtuigingen, geld
- > Probleem <-> analyse <-> oplossing
- > Historisch besef?
- > Concepten, grote lijnen werken wel degelijk door

Uitdagingen voor beleid

- › Er is wel heel veel overleg, samenwerking, integraal..... Waarom?
- › Meer lezen, meer analyse, meer interesse in uitvoeringspraktijk
- › Staar je niet blind op het nieuwe of het vreemde
- › Leren van successen
- › Begrijpelijke maar (meestal) niet te beantwoorden vragen:
 - Wat komt er op ons af?
 - Hoe groot en hoe erg is het?
 - Wat zijn de effecten van.....?

Uitdagingen voor wetenschap

- › Wetenschap: accumulatie van kennis?!
 - Maar er is wel heel veel onderzoek
 - Wie kijkt naar grote lijnen en vragen?
 - Wat doe je met kennis? →
- › Meer reflectie op bestaande kennis
- › Meer reflectie op 'de wetenschap'
- › Meer debat

Dus.....

- › We weten al best veel!
- › Maar er is nog genoeg te doen:
 - Kennislacunes
 - Bestaande kennis
 - Meer reflectie en debat
- › Vermijd overschatting dynamiek criminele markten
- › Vermijd slechte vragen: *meten is weten, maar wat je niet kan meten, moet je ook niet willen weten*

